

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

Pardubice

Inspekční zpráva

Mateřská škola Pustá Kamenice

569 83 Pustá Kamenice 64

Identifikátor: 600 100 189

Zřizovatel: Obec Pustá Kamenice, OÚ Pustá Kamenice, 569 83 Pustá Kamenice

Školský úřad Svitavy, Lanškrounská 2, 568 02 Svitavy

Termín konání orientační inspekce: 1. a 4. října 1999

Čj.	104 361/99-1164
Signatura	oj4at101

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVACÍ ČINNOSTI

Plánování a příprava vzdělávací činnosti

Při plánování vzdělávací činnosti vychází učitelka z cílů a dílčích úkolů stanovených v ročním plánu a z časově tematických plánů pro jednotřídní mateřskou školu. Obsah je formován do tematických okruhů. Zastoupení vzdělávacích složek v nich je rovnoměrné, důraz je kladen na výtvarnou a pracovní výchovu, ekologickou výchovu a výchovu dětí k přírodě a životnímu prostředí. Denní příprava učitelky je podrobná, avšak plně nepostihuje komplexnost předávaných poznatků jako je tomu u týdenního plánování vzdělávací činnosti, kdy jsou všechny činnosti motivačně propojeny a obsah je postupně rozvíjen v logických souvislostech. Přínosem pro další přípravu vzdělávací práce je prováděné písemné denní hodnocení použitých metod, forem a prostředků, výsledků, zájmů a citového zaangażování dětí. Pro dítě s odkladem školní docházky jsou ve spolupráci s logopedem vyznačeny úkoly k rozvoji řeči (preventivní logopedické chvílky).

Plánování a příprava vzdělávací činnosti je velmi dobrá.

Podmínky vzdělávací činnosti

V jednotřídní mateřské škole je pro letošní školní rok přijato celkem 16 dětí, 5 dětí dojíždí z Čachnova a 2 děti navštěvují MŠ na 3 dny v měsíci. Vzdělávací činnost zajišťuje jedna pedagogická pracovnice (absolventka SPgŠ), a to učitelka pověřená řízením MŠ od 24. srpna 1998. Pracuje na celý úvazek přímé práce s dětmi (31 hodin). Nekvalifikovaná pracovnice (školnice) dohlídává děti 45 minut od zahájení denního provozu do příchodu učitelky a dále pak v odpoledních hodinách (úvazek 20,5 hodin týdně). Počet dětí odpovídá pedagogickým, hygienickým a organizačním podmínkám.

MŠ je umístěna v jednopatrovém domku. Uspořádání místností a jejich využití je podobné rodinnému prostředí a jsou vhodné pro realizaci vzdělávací činnosti. Třída - herna a jídelna (slouží rovněž pro provádění výtvarných činností) jsou ke stimulaci dětí dostatečně a účelně vybaveny. Hračky jsou pořízovány promyšleně a efektivně. Sortiment náradí pro tělesnou výchovu je užší, ale škola celoročně využívá rovněž tělocvičnu základní školy. Také školní zahrada svým vybavením (i když pouze kovovými průlezkami) poskytuje dětem dostatečné pohybové vyžití. V MŠ je k dispozici moderní audio technika, ale chybí funkční melodický nástroj (elektrické varhany, housle apod.). Učební pomůcky, dětská, odborná a metodická literatura jsou starší, postupně inovovány k současným trendům předškolní výchovy.

V průběhu dne byla zaznamenána vyváženost spontánních a řízených činností, pravidelně je zařazováno ranní cvičení, jsou dodržovány zásady pro relaxaci dětí. Denní režim je z hlediska psychohygieny funkčně stanoven, doporučeno bylo pouze prodloužení doby pobytu venku. V MŠ je ve spolupráci s rodinou zaveden ozdravný program, který spočívá v postupném otužování dětí (především vzduchem, dechová cvičení) a tím k předcházení onemocnění z nachlazení (rýma, kašel). Rovněž je zajištěn pitný režim. Výšku alespoň jednoho dětského stolu ve třídě a v jídelně je nutné upravit tak, aby odpovídala fyziologickému vzrůstu nejstarších dětí. Všechny prostory MŠ jsou vkusně upraveny. Na jeho výzdobě se spolupodílejí především děti, ale i učitelka a školnice. Vytvořené podnětné prostředí napomáhá kladně k rozvoji estetických citů dětí.

Hodnocení této oblasti je velmi dobré.

Organizace, formy a metody vzdělávací činnosti

Zvolené metody a formy vzdělávací činnosti odpovídaly podmínkám a složení třídy. Po příchodu do třídy měly děti možnost si vybrat hračku, zapojit se hry podle svého přání, nebo si vybrat činnost nabízenou učitelkou. Byl tak dostatečně vytvořen prostor pro skupinovou či individuální práci. Učitelka byla s dětmi v neustálém kontaktu. Děti měly možnost vyjadřovat své pocity a prožitky, uplatnit tvůrčí myšlení. Při činnostech bylo vidět zřetelné vedení učitelky ke vzájemné spolupráci dětí (při skládání ubrousků, péče starších dětí o mladší apod.). V průběhu dopoledních činností (především hrových) byl dětem umožněn volný pohyb i mimo třídu (ne však bez vědomí učitelky) za účelem doplnění hry o hračku či pomůcku z přilehlého kabinetu, za účelem uspokojení hygienických potřeb. Tato promyšlená a nenásilná organizace vede k přirozené kázi dětí a upevňování jejich sebedůvěry. U dětí jsou dobře vytvářeny kulturní, hygienické a společenské návyky, v sebeobslužných činnostech je podporována samostatnost. Ne všem dětem je umožněno podílet se na přípravě stolování a samostatně se obsluhovat (tato činnost je zajišťována zvolenou službou).

Celková úroveň organizace, požitých forem a metod vzdělávací činnosti je velmi dobrá.

Motivace a hodnocení

Motivace dětí a prováděných činností byla z velké části ovlivněna probíhajícím tématem okruhu poznatků, částečně vhodným způsobem, jakým dokázala učitelka získat o činnost zájem, zapojit a uspokojit i méně aktivní děti. Uplatňovala zásady názornosti a uvědomělosti, jejichž podstatou je především smyslové vnímání. Při každé možné příležitosti byly upevňovány a prověřovány dosud získané poznatky a dovednosti. Učitelka dovedla děti vhodným způsobem povzbudit a hodnocení bylo většinou pozitivní.

Motivace a hodnocení, které učitelka při vzdělávací činnosti používala, mělo vynikající úroveň.

Interakce a komunikace

Komunikace v MŠ je založena na partnerství a vzájemném respektu. Nebylo zjištěno manipulativní vedení, naopak byla podporována spontaneita a otevřenost dětí. Učitelka svým jednáním a citlivým přístupem ke každému z dětí vytvářela prostředí bezpečí a jistoty. Dostatečně byl dán dětem prostor pro volné vyjadřování. Učitelka nejen že vytvářela podmínky pro rozvoj slovní zásoby, ale sledovala i správnou výslovnost dětí. V mluveném projevu učitelky však byla zaznamenána větší míra zdvořilosti (ručička, zádička, mistička apod.).

Interakce a komunikace měla velmi dobrou úroveň.

Spontánní činnosti

Pro spontánní činnost jsou v MŠ velmi dobré podmínky. Sortiment hraček (pro všechny věkové skupiny) umožňuje výběr hry podle zájmu a potřeby dítěte. Ve sledovaných činnostech probíhala hra většinou ve dvojicích a individuální. Přímou a nenásilnou účastí učitelky ve hře byla vytvořena příjemná a klidná atmosféra, rozvíjena fantazie a tvořivost dětí. Organizace činností v průběhu dne umožňuje dětem výběr mezi spontánními a řízenými činnostmi. Režimové momenty (odchod do jídelny na svačinu, do šatny) jsou z provozních důvodů a rozčlenění místností v budově prováděny společně.

Hodnocení spontánních činností je vynikající.

Řízené činnosti

Z přehledu výchovné práce a denních příprav učitelky je patrné rovnoměrné prostřídání všech výchovných složek. Během dne jsou uplatňovány dvě až tři složky, které spolu motivačně souvisí. Někdy se však logická provázanost a posloupnost vytrácí zařazením odlišného obsahu řízené činnosti (př. téma „rodina“ - říz. činnost „les a houby“) - viz plánování vzdělávací činnosti. V průběhu řízených činností (pracovní, výtvarná a hudební výchova) učitelka respektovala tempo dětí a jejich individuální potřeby. Úkoly byly diferencovány. Z projevů a činnosti dětí, z hudební výchovy a z výsledků prací z výtvarné a pracovní výchovy byla patrná dobrá úroveň rozumových poznatků, dobré tonální i rytmické cítění, zvládnutí použitých technik a zručné zacházení s pracovními nástroji. Úroveň celkového osobnostního rozvoje je zaznamenána zatím u dětí, které MŠ již navštěvovaly (diagnostické listy). Grafomotorické cviky nejsou v MŠ prováděny.

Celkové hodnocení řízených činností je velmi dobré.

Hodnocení kvality vzdělávací činnosti

Kvalita vzdělávací činnosti v mateřské škole je velmi dobrá.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Plánování

Učitelka pověřená řízením MŠ vypracovala „Pracovní plán na školní rok 1999 - 2000“, který byl schválen na pedagogické poradě dne 3. září 1999. Koncepce vzdělávací práce je vytyčena do 6 dlouhodobých cílů, které jsou v souladu s Programem výchovné práce pro jesle a MŠ č. j. 33 483/83-201 ze dne 23. prosince 1983. K realizaci cílů jsou konkrétně stanoveny základní prostředky a metody. Roční plán obsahuje rovněž cíl, který vyplývá z částečného hodnocení výsledků činnosti MŠ ve výroční zprávě za šk. r. 1998/1999, tj. zaměřit se na jazykovou stránku a rozvoj slovní zásoby dětí, zapracovaný do jedné z oblastí a to „styk se slovesným uměním“. Potřebná celková analýza vzdělávací práce nebyla vypracována, chybí tak podklady pro zpětnou vazbu. Výroční zpráva je zpracována přehledně, obsahuje výčet pořádaných aktivit a činností a veřejnosti tak poskytuje dostatek možných informací o životě školy.

Hodnocení plánování v mateřské škole je velmi dobré.

Organizování

Vypracovaný Vnitřní řád školy pro rodiče obsahuje potřebné informace o provozu školy, právech a povinnostech rodičů. V pracovním řádu pro zaměstnance školy jsou vymezeny jejich povinnosti a požadavky k zajištění bezpečnosti. Pro pracovníce jsou určeny jejich kompetence na podmínky školy a jsou součástí jejich pracovních náplní. Všechny pracovníce mají přístup k potřebným informacím, důležité informace jsou zabezpečeny proti jejich zneužití. Evidence dětí a personální dokumentace je úplná, řádně vedena. Ostatní dokumentace školy je přehledně uspořádaná, roztríděná. Ve škole však absentují některé důležité a potřebné právní předpisy (např. vyhláška č. 35/1992 Sb., o mateřských školách, zákon č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství). V pravidelných intervalech jsou prováděny pedagogické prorady, na nichž je detailně konzultována pedagogická práce obou učitelek. Rodičům dětí jsou poskytovány informace na společných setkáních (besídky, slavnosti ve škole), formou psaných vzkazů na nástěnce v šatně dětí, ale především při denním kontaktu s učitelkou i přímou

návštěvou v rodině (před zápisem dětí do MŠ). Je zaveden adaptační pobyt dětí s rodiči před jejich nástupem do MŠ. Škola organizuje pro děti předplavecký výcvik, několik kulturních, společenských akcí (i veřejná vystoupení), úzce spolupracuje se ZŠ, pracemi dětí se prezentuje ve vývěsní skříňce u místního obchodu. To vše přispívá k vytváření pocitu sounáležitosti s obcí.

Učitelka pověřená řízením MŠ prokázala dobré organizační schopnosti, je komunikativní, vstřícná, dovede se rychle a pohotově orientovat ve vzniklých situacích. Hodnocení této oblasti je velmi dobré.

Vedení a motivování pracovníků

V mateřské škole je pouze tříčlenný kolektiv. Učitelka svým jednáním a vystupováním vytváří klidnou a příjemnou atmosféru ve škole. Součástí ročního plánu jsou vpracovaná kritéria pro hodnocení pracovníků. Pokud jsou v MŠ příznivé podmínky, snaží se učitelka zúčastnit během školního roku několika vzdělávacích seminářů. Poznatky z nich jsou předávány druhé pedagogické pracovníci, ale především jsou využívány v přímé práci s dětmi.

Vedení a motivování pracovníků má velmi dobrou úroveň.

Kontrolní mechanismy

V MŠ je prováděna kontrola pracovníků, provozu školy (především na dodržování hygienických podmínek a bezpečnosti práce) a jejího hospodaření. Výsledky kontrol jsou na místě projednávány. Plán hospitací není vytvořen. Nepostačuje, že jsou poznatky o dětech a výsledcích vzdělávací práce konzultovány na pedagogických poradách, neboť zde bezprostředně nedochází ke sjednocení výchovných postupů, jak je tomu při přímém pozorování práce při hospitaci a v následném pohovoru.

Kontrolní mechanismy mají dobrou úroveň.

Hodnocení kvality řízení

Celková kvalita řízení má velmi dobrou úroveň.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení podle §13a odst. 2 a §13b odst. 3 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů ze dne 17. září 1999
- Dotazník pro ředitele před inspekcí
- Výroční zpráva o činnosti školy - školní rok 1998/1999
- Program výchovné práce pro jesle a MŠ vydaný MŠ ČSR pod č. j. 33 483/83-201
- Časově tematické plány výchovné práce pro jednotřídní MŠ (MŠ ČSR 1987)
- Pracovní plán na školní rok 1999 - 2000
- Denní přípravy učitelky
- Přehled výchovné práce
- Evidence dětí
- Pověření rodičů k odvádění dětí z MŠ

- Denní režim
- Personální dokumentace
- Zápisy z pedagogických porad za šk. r. 1998/1999 a 1999/2000
- Kritéria pro odměny a osobní ohodnocení
- Vnitřní řád pro personál školy
- Vnitřní řád školy pro rodiče
- Čerpání finančních prostředků za r. 1999

ZÁVĚR

Úroveň vzdělávací práce a řízení v mateřské škole je vysoká, i když před tuto činnost byla postavena mladá učitelka s minimální pedagogickou praxí a bez zkušeností s vedením školy. Ke svému úkolu a pedagogickému poslání přistupuje velmi zodpovědně. Celkové hodnocení vzdělávací činnosti školy a kvality řízení je velmi dobré. Nebylo zjištěno neefektivní využívání finančních prostředků.

Datum vyhotovení inspekční zprávy a složení inspekčního týmu

Razítko

Školní inspektor

Titul, jméno a příjmení

Podpis

Marcela Pechancová

Marcela Pechancová v. r.

Ve Svitavách dne 7. října 1999

Datum a podpis ředitelky předškolního zařízení stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 11. října 1999

Razítko

Ředitelka předškolního zařízení

Podpis

Bohumila Findejsová

Findejsová B. v. r.

Předmětem inspekce bylo zhodnocení činnosti předškolního zařízení dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 8 téhož zákona může ředitelka předškolního zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň
Dobrý	Negativa a pozitiva v rovnováze, průměrná úroveň
Ještě vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.
Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Školský úřad	1999-10-22	104 380/99
Zřizovatel	1999-10-22	104 381/99

Připomínky ředitelky předškolního zařízení

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nepodány